

CVCA FERA

El quefe i el subaltern

—Que vares fer, desgraciat!?

—El que hauria fet vostè, mi Senyor. Hi han coses que, de lluny, penjades semblen bosses.

LA MÀQUINA
D'ESCRIURE

FOX

REUNEIX TOTES
LES PERFECCIONS

Dipòsit central i tallers: Vergara, 1, principal.—Barcelona
Concessionari exclusiu. **VENANCI GUILLAMET**
Importació i stock de totes les altres marques de màquines d'escriure

**LA GOLA
BADADA**

MICU-NEGRE.—Això mateix; micu i encara negre.

NASTICS.—Als seus dibuixos els manca expressió i no obstant, els xistus són *massa expresius*.

A. B. C.—Fugi, ni en broma! firmi C A B i serà tolerable.

CARAGOLÍ.—Passi qualsevol hora per casa.

PEP DE LA BANYA.—Molt rebé; ara muxoni per mor de Déu.

ESPICURIA.—Ja és veu. El que pot fer és tornar-se'n al llt que això es... En Dato.

PUNTA ANGLESÀ.—Aprofitarem el que es pugui.

ANGELET.—«Costas las de Poniente, playas las de Geltrú». Quan se comença aixís es que el cap és trastoca. Fassis donar una... *marina*.

TIBURÓ.—M'ha agradat; si es pot esmotxar quelcom ho insertarem.

ANUNCI SUPLICAT

Es desitja un senyor de presència, fresc interiorment i de cara folrada, que vulgui ocupar un carrec oficial que està vagant de resultes de la darrera Assemblea.

No calen referencies, sols ha de tenir una livita, un barret de copa-alta i unes sabates de xarol. A manca de una persona de carn i ossos s'atmeterà un ninot de palla.

Se'l retribuirà amb una reial ordre, una vara amb cordons i un faixi amb l'escut de Barcelona (rat penat comprés).

Escriure al Ministre de la governació (reservat).

No s'atmeten mitjançers ni agents de la secreta.

LLAMBREGADA

Justificació previa

Els nostres estimats llegidors ja degueren notar que el cronista la setmana passada, no sapigué estar a la altura de la seva missió, ni de les circumstàncies, ni del moment històric, ni dels fets per si sols exaltadors i grandilocuents, ni amb prou feines de la premsa barcelonina anomenada independent, aquella que vol i dol, i que tira i afluixa, que preté contentar a tots amb paraules mitja figa mig raïm, fit un ull en les llistes de subscriptors i fit l'altre en els qui remenen les cireres, guardant-se així una poma per la set, en fi, prou fruita. El cas és que l'ombra nefasta del censor ens coïbí, i pensant que hi ha més dies que llonganisses, escriguerem com si CUCA FERA fos un *Noticiero* qualsevulga i el censor, efectivament, ens premià amb la seva conformitat, i Déu li pagui (*).

Ara vagin llegint si són servits.

Paciència i no em grunyatis, que deia el gat a la rata

Segueix no passant res i la tranquil·litat essent absoluta en tota Espanya. Això repetit un mes seguit dia per dia acaba de alarmar als més tranquils.

El govern entretant comença a donar-se fums de victoriós. Encara estiuajarem! Però els catalans treballen en

(*) Com poden comprendre els llegidors això sigui escrit i compost a l'hora justa que s'aixecava la censura. Les ineludibles necessitats editorials i nostre interès pera sortir a l'hora, no ens permeteren retocs ni substitucions.

Ja es veu que plana encara en tota la *Llambregada* la temensa dels subalterns d'En Sánchez Guerra.

plena canícula. Aquest sí que és un acte dels més revolucionaris que es pugui realitzar a Espanya. L'istiu és pèls toreros, els únics que no prenen les aigües, perquè prenent el vi ja en tenen de sobres.

I en Dato vinga publicar èglogues i romanços contemplatius per a excitar l'enveja als parlamentaris i didicir-los a una mesada de vagances en qualsevulga tocom de *frescura* i de *tranquil·litat* reparadores. El proverbi es capgira com se capgira tot al present, en la terra; l'ase xiula per a que l'amo begui, mes o l'amo no té set o la set que té no és d'aigua, sinó de justícia.

L'atzembla no està pas en condicions d'entendre sutileses.

El que entén és que si no fallen les lleis astronòmiques, i les lleis astronòmiques no solen fallar pas, ni que convingui a les atzembles, és que darrera un 19 de juliol arriba un 19 d'agost i tal dia ferà un mes.

Naturalment que per qui tingui a la mà la clau de la veritat i la mentida deixarà rajar l'aixeta que més li plagi. Un real decret disposant que en tots els mesos de l'any sigui suprimit el dia 19 i àdhuc que en les numeracions oficials es passi del 18 al 20, no fora pas un determini massa descabellat. No hi fa res que no surtin els comptes. En Dato mana, ell es fa la política, ell sol escriu els periòdics nacionals i estrangers, ell es conjumina l'història, ell es fa les preguntes i les respostes, ell es felicita, ell viu i s'ajeganta engreixant-se amb el seu greix, i ell per tant està capacitat per a desballestar l'aritmètica i el calendari.

Així també governariem nosaltres.

Per un punt va dir que no's celebraria l'Assemblea—amb majúscula, sempre en majúscula—i no es celebrà. Si algún dia descobríssim que sí que va celebrar-se, no seria abans que l'ínclit president del consell de ministres deixés d'ésser qui és. Compendreu que un home digne no pot menjar-se les paraules sense menjar-se la dignitat. Per això no devem insistir i tenim obligació de conformar-nos amb les raons oficials. Patriòticament no hem de permetre que el capitost d'Espanya resti als ulls del món com un mal rambler que amaga les xacres d'una mula a qui la mercadeja.

L'Assemblea es follà. Allí, en el antic Palau del governador no passà altra cosa que el que vegeren En Bravo Portillo, En Riquelme, En Matos i uns cinquanta reporters i corresponsals de la premsa espanyola.

Tres hores davant l'eternitat... Un corpúscul, un res!

Sense refiar-nos de l'agraïment de ningú, podem avui encara ésser galants i considerats. Ara la tasca de Catalunya curadora de l'Espanya no separatista, deu seguir tranquil·lament i segueix apacible i ardida sota els respian-

—Molt serà que treballant amb fè amb molta aigua i molta llauna, no trovem un mal llimac que'ns serveixi per alcalde de Barcelona.

dors apoteòsics d'aquest *llum* que branda en el cim del ministeri invencible.

Tots els peixos van surtint

I els nostres predicadors no prediquen pas en el desert, encara que ho sembli. A la seva veu santificada tots els peixos van surtint. I quins peixos, la censura ens valgui! Peixos que es porten l'oli, peixos del viver oligàrquic que es desperten i s'esfixien en l'aigua bruta del desengany.

Citem-ne un: aqueix director de *El Parlamentari*, N'Antoni de Olmet, desertor honrat dels *partidos históricos*, farsants i sense ideals, com diu ell, desconexors de la realitat espanyola, amparadors d'injustícies i podrimaners.

I damunt de tots, aquesta glòria barcelonina, aqueix fenomen de civisme i de llealtat a la patria que s'anomena Martínez Domingo, el qui obté sense vacil·lacions per ésser ciutadà de Catalunya ans que arcalde del govern.

Cal passar per aqueixes amargures, ha respost En Dato. Sí, sí, amargures! i en la amargura ha descobert una llei inconneguda i insospitada, aquesta: que l'adhesió política no és obligatòria sinó voluntària, afegint que

ell és el primer, en proclamar el dret que té tot-hom d'abandonar un partit. Oh profunditat, oh franquesa, oh resignació! Ja és prou que regoneixi el dret d'un company, el qui el negà a 80 parlamentaris; ja és massa que confessi el desafecte dels amics l'home que no ha confessat l'existència d'unes conclusions publicades en 75 mil fulles escapades a la censura, escrites en català i en altres 175 mil traduïdes a la llengua d'En Luca de Tena.

La saliva d'En Dato

Cap càlcul humà arribaria a dirnos la quantitat aproximada de saliva que pot gastar un governant en llegítima defensa.

Hi ha boques inagotables i la del nostre heroi, que deu tenir unes glàndules com uns bots de mitja carga, supera a totes.

Va a raig fet. No sabem des de quantes setmanes que la saliva d'En Dato corre a dojo en les planes dels diaris. Això ve a ésser una inundació estratègica com la produïda per les cèlebres rescloses de l'Isser.

Darrerament ha fet un va i tot. Les declaracions publicades en *El Liberal* són una onada de llefiscositat insoportable. Però la saliva aquesta careix de sal, és d'una insípidesa de diabètic, no corromp, com diuen els pagesos, i deixa les substàncies en el pap mal païdes, i hom endevina darrera l'aparent normalitat fisiològica, els oigs de l'indigestió.

Si disposéssim de tant d'espai com humor, estudiariem ratlla per ratlla, paraula per paraula, punt per punt, el contingut de les declaracions datistes. Després de «Pepa la frescachona», es el millor sàinet del teatre espanyol. Perquè no restin sense un trist comentari, les hem remeses al nostre corresponsal de Tagamanent. En «Roc» hi farà de les seves, car són molt a propòsit per un cervell de terrassà i no en mereixen pas d'altre!

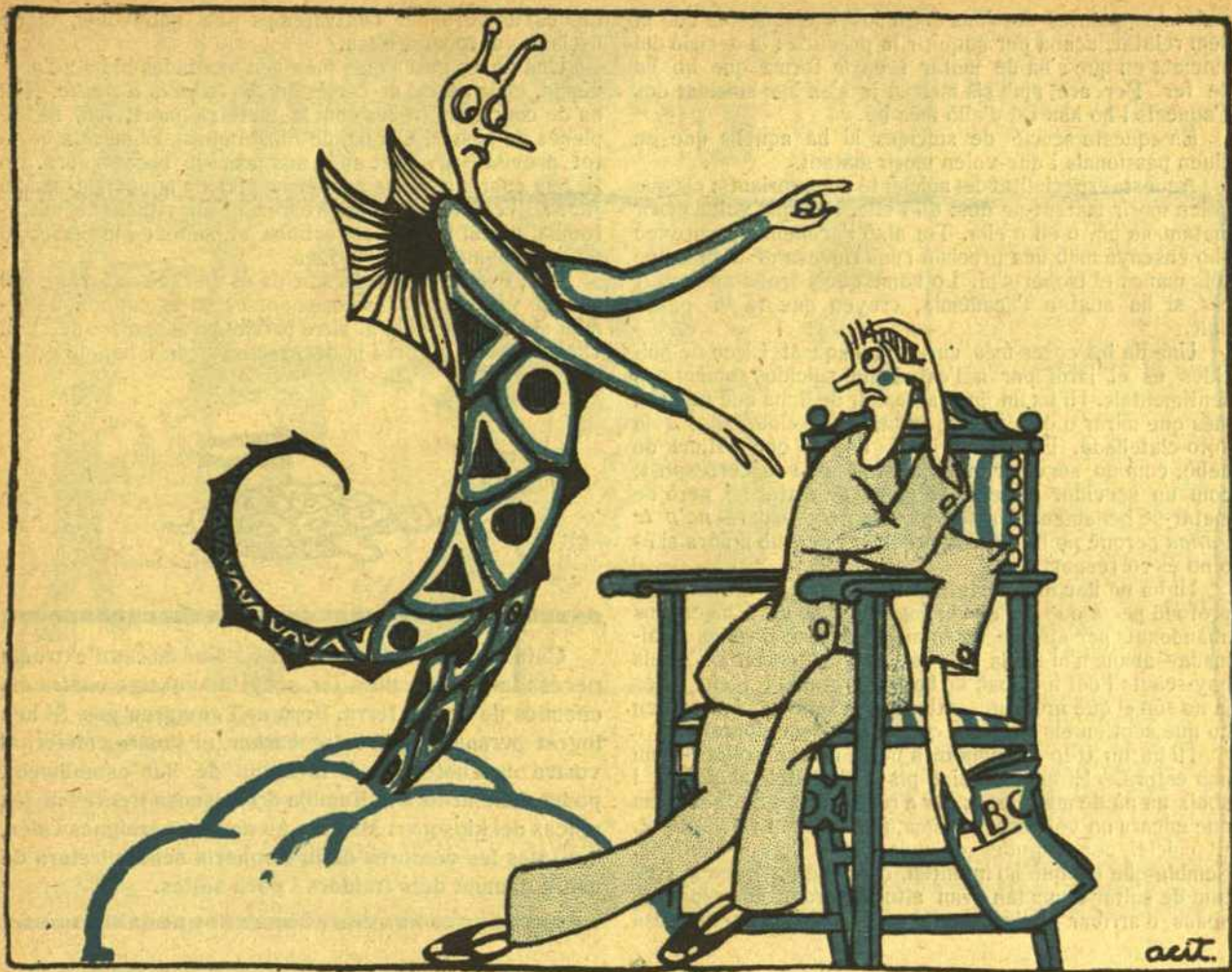
Acabarà aquí la salivació patològica d'aquest bon senyor? Seguirà en la terrible deria de guarir-se tots els mals amb saliva dejuna? Oh, és que li haurà calgut engolir-ne molta bo i escoltant a En Matos!

Suposem que En Matos en l'intimitat li explicaria el que era el cas; l'actitut disciplinada del poble barceloní, el tancament de portes unànim, el formidable aspecte de la urb inquieta, les gosadies dels diputats, l'èxit dels seus discursos, l'entusiasme i aplaudiments de la massa, i el demés que ja no cal dir.

En Dato pot seguir després ensalivant, però o es una pura esponja o a la força, a no trigar gaire, morirà deixugat.

M. F. DE LA VIOLLA.

Visió esgarrifosa d'un mal català, habitual llegidor de «A B C».

L'acadèmia de suicides

IXÓ del suïcidi havia sigut fins ara una cosa arbitrària i sovint, antiestètica. Els suïcides anaven a la consumació de l'acte sense altre mirament que el de treure's el mort de sobre—el mort de la vida—i per a treure's el mort se mataben. Però es mataben en forma violenta, generalment, i sense cap mena de gràcia ni elegància. Es més, n'hi havia que ni tan sols arribaven a poguer-se matar. Ho intentaven i no els sortia bé. Com que era un acte nou per a ells el *treure's la vida*, resulta que no hi tenien pràctica i ho feien molt malament. Era, casi sempre, esgarrifós el procediment utilitzat per a matar-se. Però, tot això ara ha desaparegut. Tot ve que s'arregla en aquest món i el suïcidi a l'últim ha trobat el seu arregló. S'ha posat una acadèmia de suicides amb personal *idóneo*. Hi ha un mestre director que pateix una malaltia crònica d'aquelles incurables—la

causa que ha motivat més *fatals desenlaces*.—Amb sis mesos que funciona la susdita acadèmia, ja ha donat molt bons suicides. El que surt aprovat d'allí ja pot dir que ha begut oli. A la primera vegada, tap! No falla. Es ensenyança acreditada la que s'hi dona.

Realment, l'acadèmia està montada a la altura de les circumstàncies. Conta amb una infinitat de sales i dependències per a les diferents classes que s'hi donen. Hi ha habitacions «menjador» per a reproduir en elles, escenes de la vida en família, amb pisa de la més barata per a trencar. Hi ha senyores de mal gènit que's lloguen a hores per a fer de muller. Aquestes senyores tenen estudiats tots els procediments que empleen les que no són llogades per a donar mala vida al marit. El maltracten, se li giren d'esquena, li rebelen la minyona i fan que aquesta li perdi el respecte; fan veure que surten de casa i que no li volen dir a on van, li fan la sopa cremada i diuen que és d'allò més bona, etc.

L'aprenent de suïcida que vol matar-se perquè la seva senyora el martiritza, va a les aules de la vida conjugal i

amb unes quantes sessions engunioses d'aquestes que ja hem relatat, acaba per adquirir la pràctica i la decisió del moment en que s'ha de matar i en la forma que ho ha de fer. Per are, amb sis mesos, ja s'en han suïcidat dos d'aquests i ho han fet d'allò més bé.

En aquesta secció de suïcides hi ha aquells que en diuen passionals i que volen morir matant.

Aquesta especialitat del suïcidi té dues variants: els que volen morir matant-ne dos: ell i ella, i els que volen morir matant-ne un, o ell o ella. Tot això l'acadèmia ho preveu i ho ensenya amb una precisió i una riquesa de detalls que sols manca el trobar-s'hi. Lo home que's troba en aquest cas, si ha anat a l'acadèmia, creyeu que fa un paper lluit.

Una de les coses més curioses d'aquest Liceo de suïcides es el jardí per a l'estudi del suïcides romàntics i sentimentals. Hi ha un jardí amb clar de lluna que no hi ha més que mirar o que morir, invita a la clatellada, a la auto-clatellada. En aquell jardí, l'home que estima de debò, com un servidor mateix, si no es veu correspost, com un servidor mateix, te ganes de matar-se, però de matar-se bellament. Un servidor mateix encare no'n te ganes perquè no hi té prou pràctica i perquè ignora si és o no és correspost.

Hi ha un llac amb estatua de marbre, i lo suficient profund per a que un hom hi puga fer l'ànec. Hi ha camins abandonats per als que volen morir recitant poesies a l'aimada—abans n'hi havia més que are d'aquests, això dels boy-scauts i del foot-ball ho ha destarotat tot i els joves ja no són el què eren, ni senten lo que sentien. Ara senten ço que sentien els d'avans, com si sentissin plourer.

Hi ha un tren de miniatura per a finir anrollat—com una estora.—Hi ha un quint pis amb balcó al defora i abaix un pà de matalassos per a rebre el cos de la víctima que encara no vol ésser víctima, però que hi va pèl camí. El suïcidi per caigudes de quint pis és dels més difícils. Sembla que els que ho intenten, com que no tenen la costum de saltar d'una tan gran altura, perden la respiració abans d'arribar abaix i fins alguns moren asfixiats, cosa

que es un verdader contratemps pèls que volien morir esclafats al tocar a terra.

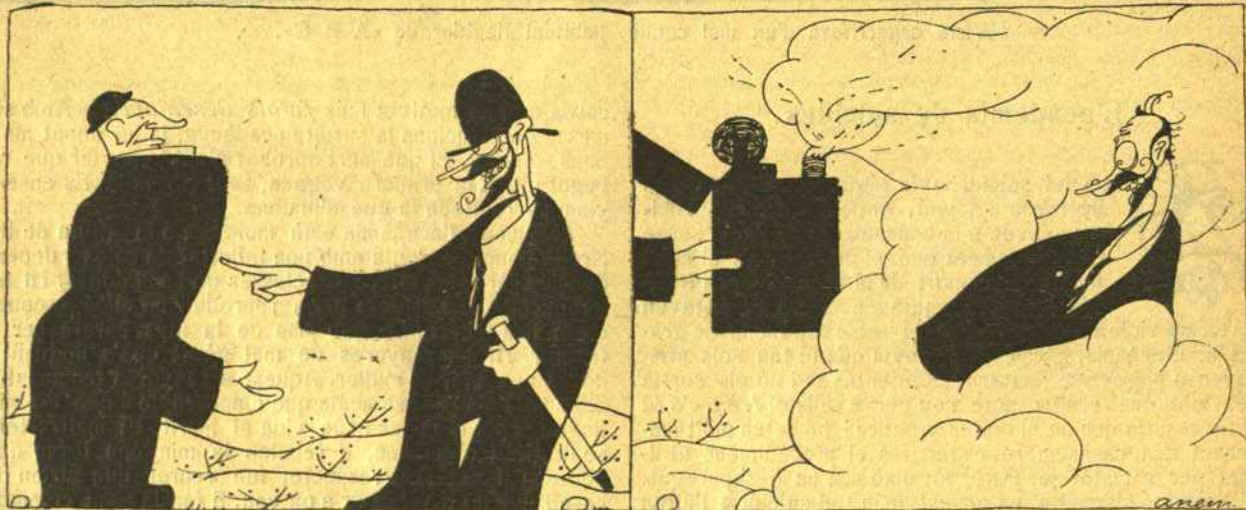
Una de les coses que més ben montades hi ha a l'acadèmia, es la secció de cartes del *No culpèis a nadie*. N'hi ha de concises i fredes com la mateixa mort; n'hi ha de plenes de passió, n'hi ha de filosòfiques. El suïcida ho te tot previst i arreglat amb una precisió encantadora. En fi, que anar a aquesta academia presidida pel retrat del *joven Werther*, es com rebre una invitació per ultratomba, de tal manera sugestiona el mètode i la perfecció de l'ensenyança que s'hi dona.

Res, que el que no és suïcida és perquè no vol i tal com se vant posant les coses potser no es cap mal determini això d'anar-se'n al altre barri. Qui sab, mare de Deu! Un no sab mai la sort i la desgracia per on li han de venir. De vegades...

SHI.

Catalans: no llegiu mai "A B C" sinó en cas d'extrema necessitat, quan vullau fer acopi de coratge contra els enemics de nostra terra. Però no'l compreu pas. Si heu lograt persuadir al vostre barber, al vostre cafeter, al vostre cira-botes que'l foragitin de llur establiment, podeu fullejar-lo a la Rambla drets, sense treure'l de les pines del kiosquer. Mes feu-ho amb el paraigües estès, car totes les verdures de la Boqueria senten fretura de caure damunt dels traidors i poca soltes.

EL CATXEIG POLICIAC.

—Lleva V. armas contumaces?

—Ret.xecquetec.xec puff...

La censura que passa.

Un sentimental. — Ai, Senyor, avui hi som i demà... hi tornarem!

La cuca fera de «A B C»

o l'humorista JULIO CAMBA

EN Juli Camba, acreditat cronista viatger de «A B C» amb billet de lliure circulació per l'Univers, ara es troba, com segurament ja deuen saber nostres lectors, a Barcelona, capital de Catalunya, regió — que hi farem! — de la península Ibèrica.

En Juli Camba, que ha estat en diversos planetes, cometes, i núvols, ha vingut a parar a Barcelona després d'haver corregut de la Ceca a la Meca, passant per Berlín, París, Londres i demés ciutats de confort i llimpiesa.

Sembla que l'haver tingut els barcelonins l'altíssim honor de que el cronista universal de «A B C» vingués a Barcelona es deu a que un senyor que és propietari de aquest periòdic i té un nom molt estrany i equivocador, que si no m'enganyo es diu *Torcuato* i després *Luca* i encara *de Tena*, li va manar que vingués a Barcelona a pendre el pel dels catalans que, pèl que s'anava veient els creixia cada dia amb més ufana mercès a una cosa que s'en diuen els *Aranceles*, que es un *assumpto* que té varies columnes com el temple d'Hèrcules, i que alguna de les quals columnes serveix — segons deduïm — de punt de apoi a Catalunya industrial i comercial, per la gràcia de Deu i el mèrits de la Constitució.

A En Juli Camba, els nostres intel·lectuals, artistes, escriptors, i tota la fauna que viu de tenir un cervell vestit de noucentista, el porten sota pali, entre mig d'incens, voltat de tot el cerimonial de una professó. Nosaltres en

sabem un bon troç de tota aquesta cerimònia. Aquesta lloança perpètua te una font: la por.

Perquè, En Juli Camba, és una mena de cuca fera de l'«A B C». Es el *traga niños*, l'home terrible que amb l'arma de la ridicolesa, desfà reputacions i enderroca pobles. Barcelona que és la ciutat de les reputacions fetes, mantigudes i pasturades Rambla amunt i Rambla avall, va tremolar. Les reputacions de Rambla varen dir: «Aquest humorista ve a desfer-nos el marro. Ara es posarà davant de nosaltres i ens mirarà, i remirarà com si fossim uns insectes, uns crustacis, i ens posarà en el catàleg, i ens descobrirà les faltes, les maques i els adobs. I la nostra reputació anirà per terra. Què fer?»

I la resposta, va ésser ben de la terra:

«Atipem-lo de carn i d'elogis! Que tots els plats de la nostra cuina dalitosa sian per ell! Que totes les

paraules de nostra ploma servil sian en sa lloança!»

I, En Camba, ha quedat desarmat. I, en els seus articles, diu:

«Barcelona es un poble deliciós. Se menja molt bé. Hi han molts cafès, unes dones maques. Sobre tot se menja molt bé. Els catalans no més tenen un defecte: la pronunciació del castellà».

En Juli Camba, que porta els trajos de color de pols de viatge i no es mareja per més que vagi en tren, és un xicot molt viu i ja ha escrit des de Barcelona, unes quantes cròniques per a agradar a don *Torcuato*, quin don *Torcuato*, segons se veu, és un home que amb poca cosa s'acontenta. Això li permet al viu d'en Camba, fer observacions sobre el caràcter català i les costums catalanes en el Cafè de Sevilla, en el Pay-Pay i pèl carrer d'en Roca, llocs verament castiços, però precisament en el sentit espanyol de la paraula i no en el català. Per això el xicot a l'hora de les cròniques ha de recórrer a parlar de l'*accent catalán* essent així que és tan famós que desde Berlín mateix podria haver-ho fet, perquè quan en Camba era a Berlín els catalans ja teniem l'accent, i ja l'accent català havia atravesat les fronteres i adquirit les proporcions de tragèdia que ell, ens penja a l'esquena.

I la cuca fera de «A B C» que va parlar malament de tot el món, sols té elogis per a Barcelona i els seus cafès nocturns.

Nosaltres, una mica observadors,ensem:

«Potser sí que totes aquestes males paraules que En Camba va edreçar a Berlín, a París, a Londres, varen tenir per causa el no oferir-li un bistec ni un elogi. Que En Camba, a les capitals europees, ha estat el pobre fill de Hosca que no li agradava Barcelona, perquè aquí no'l

coneixia ningú, i a Hosca tenia botiga de betes i fils i el coneixia la minyona, l'arcalde i el quefe d'estació.»

Oh, els petits homes terribles que ens envia «A B C» per a parlar malament de Catalunya!

Correspondencia de Tagamanent

ENYOR director de CUCA FERA i estimat amic: Vosté pla que m'ha ben dallonses, a l'encarregar-me de dir-li els comentaris que es fan quí a les declaracions del Senyor Dato.

Ell té raó quan assegura que la mort dels partits gubernamentals seria perjudicial a la *patria* i que tot el seu afany i interès deu esmerçar-se en enrobustir-los. El mateix faríem nosaltres, tira peixet! Tots creiem tenir el ruc més voluntari, la dona més discreta i el fusell més ben apuntat. Fora ésser simple tirar-se terra als ulls expresentant se altrament.

Sí, sí, que durin els partits turnants, que s'enrobusteixin, que vagin fent que la llur perfecció sigui el nostre consol i la nostra esperança per *omnia secula seculorum*, nosaltres els anirem ajudant amb nostres diners, amb nostres vots, amb nostra conformació...

Amb cinquanta anys d'enrobustiment hem perdut les orelles i ara que ens les anava a tornar el Sr. Dato, ara té, s'ens es acabada la paciència.

Apenes soc estat un mes i mig al poder, s'exclama el brau senyor, i ja soc tingut que emprendre la tasca d'apavagar els esperits. Això deu ésser a la gran joia que sentiren els esperits a la seva arribada. En quant a l'apaivament ja en parlaré d'aquí uns quants dies.

En les meves mides de govern hi ha una sola acció que suposi repete? Esclama. En realitat, en Dato, diuen els habitants d'aquest poblet, si es descuida no hi entra. Aquí més aviat varem sentir a parlar de l'enfutismament del bon senyor que del projecte dels parlamentaris catalans.

Pèl que sentíem a dir no més mancava que s'ens menjés de viu en viu. Ni dels adoba-cocis que ens prenen les viandes de l'hort ens deixava parlar. Sempre m'en recordaré d'aquella meua correspondència data del dia 19 que sigui suprimida per el censor. I això que era una queixa a les autoritats amb tota regla i mesura. Però noi, qui té la cua de palla...

Fracassats els intents revolucionaris, afegeix, governaré millor que ningú.

Ja ho veurem, vaturalisto, ja ho veurem. I què ha de dir, l'home! no pot pas dir que el revolucionari es ell, que el fracàs de la revolució es el fracàs de la seva obra. Però entendreix quant dirigint-se als catalans pregunta: Quina queixa té de mí Barcelona? Què els soc fet jo als parlamentaris? Perquè no m'estimen, si soc regionalista i no tinc mai un no i els afalago sempre que puc, i puc sempre que vui? Amb això un hom no sabria que dir-li, com tampoc amb allò de rebre felicitacions de gent catalana.

Ens sembla que la mateixa entenedrida pregunta deuria dirigir a Valencia, Galicia, Extremadura, Aragó i Províncies Vascongades. Si tots no ens hem tornat pas boigs, fins a Tagamanent son arribades noves de que és l'Espanya sencera la qui demana el ral per no voler més comedia.

Allí on té tota la raó es allí on afirma que les revolucions populars oveeixen a fam, reacció, esmersament tirànic dels resorts de govern, repete...

Endevina que t'ha tocat. «Catalunya disfruta ara d'una prosperitat poques vegades assolida». Sempre hi ha un pitjor, de totes maneres a Catalunya li consta que la fam, reacció, esmersament tirànic de la força, està més estesos per la vinya del senyor que ço que suposa En Dato. I Catalunya, segons tenim entès fins ara els de Tagamanent, oposa el seu seny i la seva disciplina a la fam, a la reacció, a la tonteria neroniana.

Això no es meu, senyor director, es de un estudiant de lleis que ha vingut aquí a estiuejar. Però m'agrada i ho dic.

En Dato acaba fent el supòsit que tot són martingales electorals. Ja li donaran per misses! Es creu que nosaltres, pagesos, no entenem les males arts de la gitaneria. Qui més qui menys està avesat a que li tornin el cambi amb moneda falsa.

I res més.

Així pensen els de Tagamanent en plena incomunicació amb el restant del món. Ara diguin el que pensarán els que saben de que se les heuen.

Salut i autonomia.

Roc.

INDISCRECIÓNS

Noves y secrets

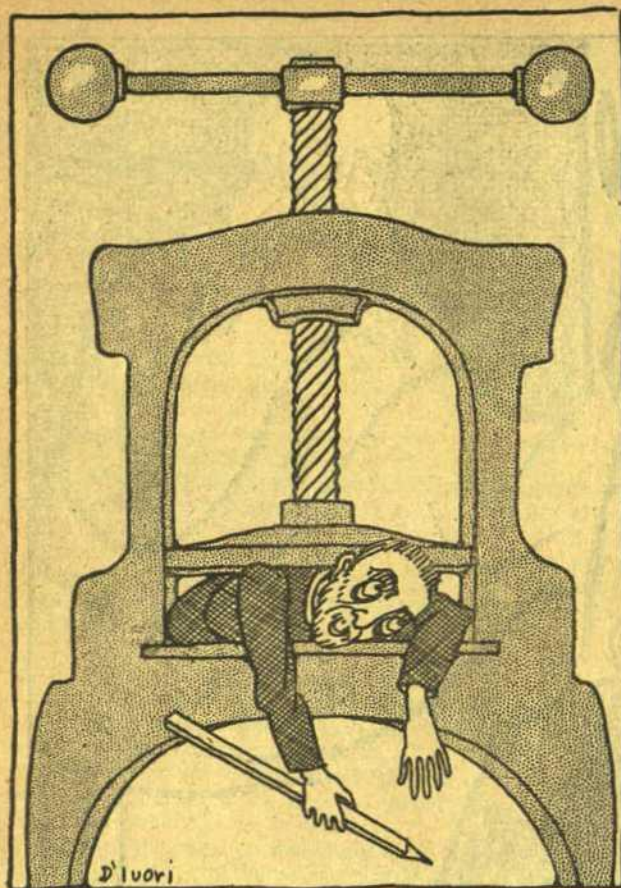
Acompanyada de la seva cosina Conxita Hostench i de la gentil i riallera reusenca Na Antonieta Masquef, passa uns dies a Montserrat la Srta. María Batlle i Punsà, encantadora com mai i encantada com sempre. Per ara no s'té notícia de cap suïcidi entre els galants de la *colònia*; però sí se sab que un d'ells sofreix símptomes d'intoxicació, un xic alarmants, a causa d'haver begut aigua de la font dels jardinetes, amb el mateix vas de la Batlle. El que resta per aclarir és l'edat de l'intoxicat i si's diu o no Prats.

Donar un tom per les Rambles no té res de particular. Donar-n'hi dos tampoc. Ara, donar-n'hi sis, deu, dotze, acompanyant un gos ferotge i de dimensions extraordinàries ja és una mica atrevitot. Sobre tot si l'acompanyant mideix un metre noucents d'alçada, cent cinc de pit, i es diu Magnus, per torna. Senzillament, trobo que es veu massa.

Ella es diu Amàlia Portabella i Batlló i té tot l'encant de la gràcia femenina. Ell es firma Manel Balet i Crous i què s'hi vol fer! és xicot de gust i ha tingut la pensada

L'aparició.—Ets de bona nissaga. Jo vaig cumplir el meu deure mantinguent-me alcalde de la ciutat; tu l'has complert tant bé com jo, deixant de ser-ne.

La premsa parricida

Una apretadeta més, i quedarà com un *neuclà*!

d'enamorar-se de l'Amàlia; excel·lent determini, car *vox populi vox Dei*, i aquesta *vox*, diu, amb certa enveja, quan ell va al costat d'ella: «Exquisida, a fé, la porta bella.» Per ara no més hi ha hagut allò de la mà; es calcula que serà pel setembre.

Amb aquest istiu fa tres anys que la novitat culminant, la passió de moda irresistible i més infecciosa que el tifus, és la d'anar torrat. De la pell, s'entén, que de *lo altre* és més antiga o tant com Noé. Però ara aquesta dèria de la joventud corre perill imminent de passar de moda per mica que aquella es fixi en la novíssima modalitat aristocràtica que pera ús dels seus socis ha establert la «Real Sociedad Colombófila», *encolomada* a la Rambla. Consisteix simplement en passar-se tres o més hores, de les sis en amunt, assegut a la tribuna o al balcó, de cara al carrer, i amb el peus damunt la barana. Això darrer és absolutament indispensable com a nota d'estètica i bon gust. Apa, animint-se i veuràn com els prova i fins i tot els diràn aristòcrates, encara que no ho siguin.

Mara de Deu, mara de Deu! Ara vegin quin succés més esgarriós. Vetaquí que ella tingué l'incert de néixer guapa i a mida que anà creixent es feu cada dia més gran

i més formosa encara. Ningú té cap inconvenient en que es digui Lluïsa Aguirre Gutiérrez. Un dia, un tal Artur Losada García la trobà cara a cara. No s'havien vist mai. Ell la mirà amb la mirada; ella sonrigué discretament i... allò que es fa, es tornaren a trobar un dia i altre dia, i a l'últim les famílies hi intervingueren, quedant l'assumpte conclòs per a sentència. Tot seguia el seu curs normal i s'estimaven bojanent; però vetaquí que fa pocs dies, discutint si l'Assemblea s'havia celebrat o no, s'embolicaren de paraules i no hi hagué remei: es *desprometeren*... per tornar-se a prometre novament, d'ensà que no hi ha censura.

GENTIL

L'UIL TAFANER

El socis del «Cassino de la Són», *sito* en la plaça del Teatre, lliberals presidits pel magnífic Marquès d'Olérdola, tenen cada pensada que fa caurer d'esquena. L'altre dia, el dia 18, en vista de l'efervescència que's notava en l'ambient, es reuniren en Junta general extraordinària i... mai dirien què acordaren? Es gros, es *estupendo*, que diuen els castellans. Doncs acordaren, *en vista de les actuals circumstàncies*..., posarse a la expectativa!!

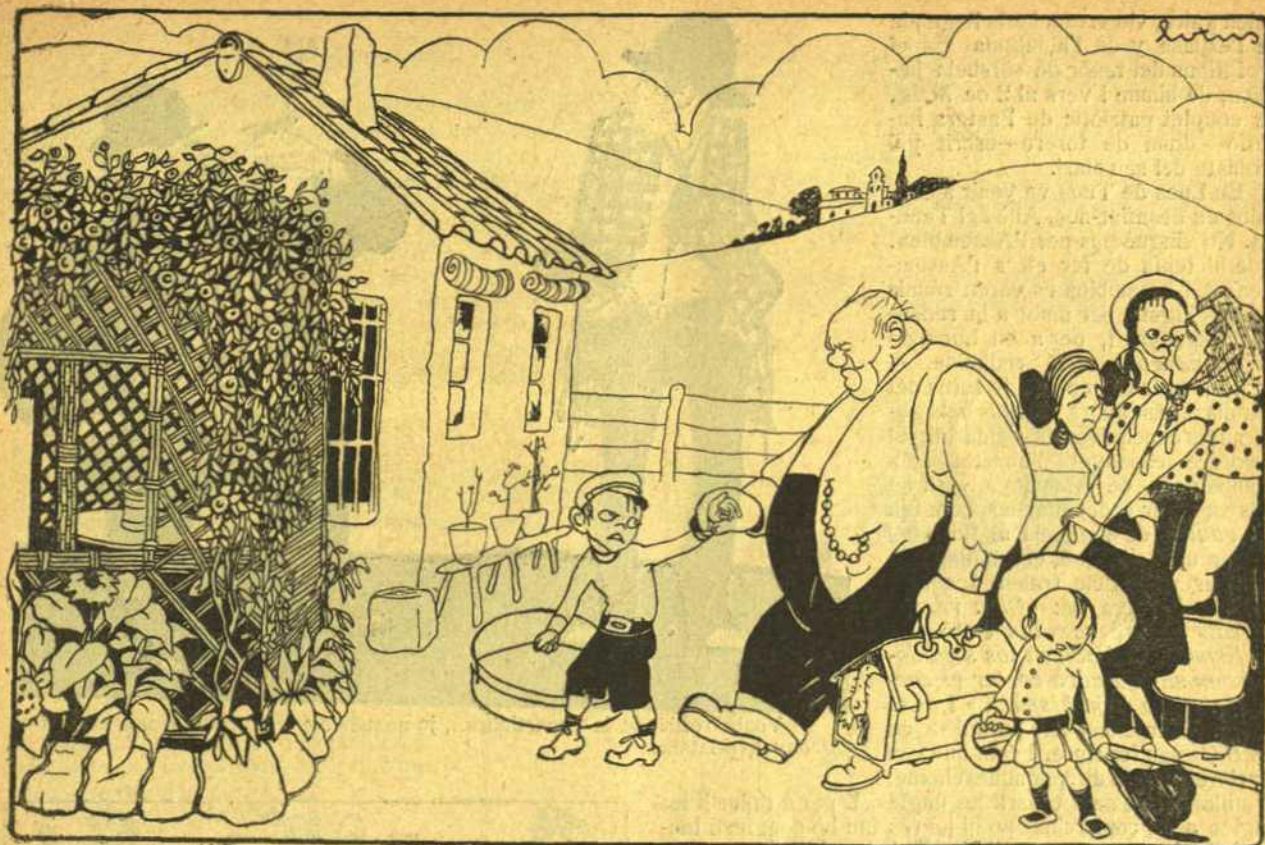

Nois, l'alcaldia de Barcelona es un òs que no hi ha gos que'l rosegui. El govern va de porta en porta oferint la vara que ningú vol, mateix que si en lloc de donar la vara amb borles i tot, pretingués donar un cop de vara. Tothom, quan la veu, s'en aparta com d'una mala cosa. Aquesta vegada no es trobarà segurament cap Milà i Pi que vulga arrostrar l'impopularitat de acceptar un carreg que ha sigut dimitit amb tanta honra.

Conten, males llengues, que en González Vilart es mira la vara de un troç lluny amb una racança...! Però després, medita un xic i diu: mai! no la vui pas. Està enmetzinada. Un altre dels que també la empunyarien en circumstàncies diferents fora en Junoy, però, ara... i ca! No està per brocs. En Junoy ja ha tastat les amargors de l'impopularitat i no hi vol tornar-hi de cap manera.

Per ara, ja tenim un lloc de R. O. que ningú el vol. Seguint aquest camí, dintre de quatre dies, allò de que han d'ésser catalans els que a Catalunya desempenyin càrreges públiques serà un fet, una realitat a la que haurem arribat sense esforç de cap mena.

— ¿Ja som a la torra, papá?
— Sí fill, sí, ja hi som.
— ¿I a on es la fresca?

I el senyor Sánchez Guerra? Veuen, en quant a aquest ja son figues d'altre paner. Aquest té mala baba. Amb aquest el qué anyorarem serà la previa censura fins i tot exercida per gent que no entendrà mai el català i que comfonen les cames amb les comes i les cametes amb les cometes. Aquest porta un roc a la faixa. Treu la censura i posa un butxí.

Diu que es més senzill suprimir un diari del tot que anar-lo tatxant a miques. Sembla que s'ho espera amb fiances i que ja s'hi trobi.

A veure quants s'en menjarà de viu en viu.

Divendres darrer varen reunir-se a Casa de la Ciutat les tres comissions en que va dividir-se l'Assemblea. Reforma constitucional, una; autonomia municipal, ensenyansa i administració de justícia, dues; qüestions econòmiques i socials, tres.

Això ho va saber tothom sense que ho diguessin els diaris perquè mentres hi haguè la censura, a Catalunya teníem un d'aquells aucellets que tot ho diuen.

Les comissions feren tasca profitosa completant llur constitució, nomenant sub-comissions i ponències i orga-

nitzant treballs. I tot sense destorps ni empentes, sense policia, guardia civil, ni males cares. Com que sa com llà hi han coses que no tenen aturador... i en Dato es un home lliberal i democràtic... Ja veuràn com a mida que's vagin coneixent els fets de aquets dies viscuts a les fosses, el nostre president del consell de ministres devindrà mes simpàtic. Creieu-nos, la censura el perjudicava a ell més que a ningú.

Si no ha destorbat res! Si tot ha anat com una seda! Si quan assegurava que la tranquil·litat era absoluta en tot Espanya, ningú podia imaginar-se que fos tant cert!

El cor ens diu que, temps a venir, encara l'anyorarem per càndid i resignat.

Dies passats estigué a Barcelona aquet home petit de l'Andalucía pintoresca, amic de toreros, de polítics y de coristes de zarsuela, que té un diari pera anunciar els productes per ús íntim del seu laboratori i servir, com un turifereri a tots aquells que arriben al ministeri de la governació.

El senyor Luca de Tena, com tots els espanyols que no

RIALLE S DEPORTIVES.

Declaracions sensacionals

Sembla que no, i no els càpiga cap mena de dubte, és que sí. Ja hi poden pujar de peus; ho sé de bona tinta; tan bona com hagués pogut ésser la «Stephens» en la seva joventut. Vostès diràn:—Doncs no'ns en haviem adonat.—Així mateix ho crec. Son molts els que tenen aquest natural mentres ignoren de què va; però un cop assabentats del què i el com per mitjà d'una confidència secreta més o menys confidencial y verídica, tot es dir amb aire de setciències: «Fugi home, si d'això n'està enterat tothom. Fa més de tres setmanes que un cunyat meu, parent de la meua dona, per més senyes barber i que's tuteja amb un ataconador coix de la Plaça de la Llana, m'ho conta amb tot luxe de *retalls*. I anem al cas. Es tracta d'indagar quin serà, dels Clubs de futbol de primera lliga, el campió de Catalunya la temporada pròxima. Fora dels interessats no hi ha criatura humana que no ho sàpiga. Ho sabran vostès en acabant de llegir; però una cosa els prego: no ho divulguin; aquestes coses com més secretes millor i, d'altre banda, sempre fan més efecte el dia que s'esbomben; car ningú se les espera. I aquí està la gràcia. I ara vegin les declaracions dels interessats, sobre tant complicat assumpte.

«El Futbol Club Barcelona, guanyarà este any el Campionato. Sí, sí, sí, jo tinc grandes confiansas, vaya; si los jugadores tenen amor propio i's tiren amb valentia, deixant de ser señoritas com moltes vegades semblen, sí, sí, sí, es pot ganar molt fàcilment. Si els delanteros, vaya, fan juego ras, res, els otros Clubs, vaya, no'm fan ninguna por. Ganarem, ja ho crec, sí, sí, sí.»

GAMPER.

«Jo no entenc res en futbol, ni'm preocupo dels *reflis*, ni sé quins son els *pitos* de reglament; car jo ni m'he entretingut mai amb les pilotes, ni he entès mai cap reglament, ni, molt menys, he tocat may cap *pito*. Ara, jo com a president de l'«Espanya» tinc el deure sacratíssim de saber que els davanters es col·loquen al davant, els mitjos al mig, els defenses darrera dels davanters i mitjos i el porter darrera dels davanters, mitjos i defenses. Amb aquests coneixements rudimentaris i amb els resultats que donen els *penaltys*, segons l'experiència m'ha demostrat... ni cal parlar-ne... *Alea jacta est*. L'«Espanya» seguirà essent campió.»

GIMENO.

«Tot fa preveure que aquest any serà pera nosaltres any de *gràcia*; sense que això vulgui dir que en tot moment imperi la justícia. De totes maneres, anc que la gràcia ens manqui i ens abandoni la justícia, el campionat, xano, xano, cap a l'«Espanya» m'has dit. I si vegésim que no fos aquest el tarannà, molt serà que remenant arxius i consultant empadronaments, no descobrim un altre *cas de rabia* que'ns permeti guanyar de bona fe i legalment.»

TALLADA.

«S'ha dit que la fugida d'en Montesinos ens *quitava* tota esperança. Doncs jo, ara és quan ho veig menys negre. Si no ens facturen de segona, aquesta vegada anirem lluny; no'ns aturarem pas a Sans. *Al tiempo*.»

BARÓ.

«D'ensà d'un dia que vaig tenir la mala *sombra* de presenciar com un esmolet ambulant afanava la barretina d'un pobre pagès, per quin motiu vaig ésser citat a declarar, que sempre més he sigut enemic declarat de les declaracions. Veurem. Em sembla que he dit alguna cosa.»

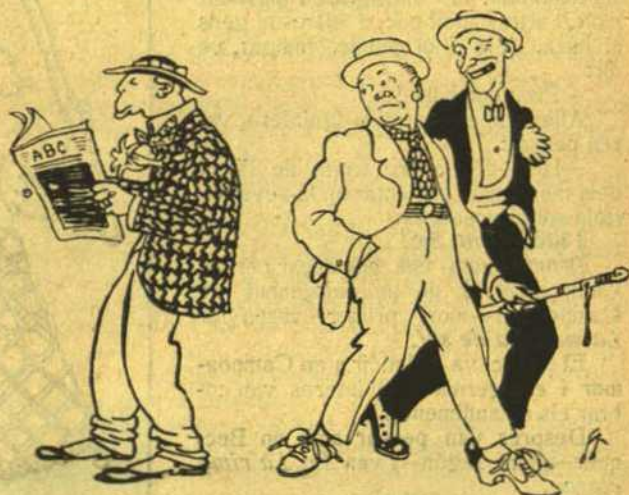
GERMÀ.

«Ens motejen d'agrícols perque sempre que baixem a Barcelona s'escau que venim de fora, i poc saben els que tal cosa ens diuen, del què es capaç l'agricultura. Aquest any se sabrà. Amb el gas que portem, si no tenim l'en-*cuantra* de perdre ni empatar cap partit, la victòria serà nostra. I estem tan segurs d'obtenir-la i tan convençuts de que per primera vegada, oh il lusió de tota la vida! vencerem per sis a zero els *cacatúes* del «Barcelona», que tenim ja contractades per tot l'any la Banda Municipal i l'orquestra «Els Fatxendes» per a que sonin, l'una al davant i altre al darrera, en nostres viatges triomfals.»

SALAS.

Aquestes són les declaracions sensacionals, fins avui inèdites, dels caps grosos dels Clubs de futbol de primera lliga. Elles son ben terminants i categòriques i, és de creure que, empapades de futbolística sinceritat. No es pot demanar més. Si després de llegides i sospesades encara la massa no es fa càrreg de quin Club serà el campió de la pròxima temporada, es demostrarà, un cop més, que la massa es dura i que en qüestions futboleres no hi ha vergonya ni ganes de comprendre les coses. I això ja dura massa.

CORRECUITA

—No anaveu a estudi junts amb aquest?
—Sí, però és mig idiota; no ha pogut passar del A B C.

ELS FALSIOTS

(Continuació)

—No falteu doncs demà ni tu Pau, ni tu Joan, ni tu Feliu, si es que vols.

—Y perquè no?

—Entesos.

—Veurà entesos, veurà.

—Què?

—Molt senzill. Vostè està pèl brugit o pèl silenci, pèls trets o pèl màtals *callando*?, pèl dia o per la nit?

—Jo estic pèl silenci, pèl dia, pèl màtals *callando*.

—Molt bé, vindrem demà al dematí.

—Jo creia que l'hora dels assassinats a traició i del silenci i del no saber-se'n res era a la nit.

—Orgues!

—Com?

—Orgues:

Cada terra

Fa sa guerra.

I les olives com que de dia hi veuen massa, tenen por de que'ls hi repreneu la llum del sol i quan ell surt, elles s'amaguen. Això del sol és bo per a les aurenques, els hi escalfa el motor, pro per bestialdes pesades i reposades, com les olives, no va.

—I així...

—Trii. Revolució nocturna i empresonament diurn i sil'lenciós.

—Diurn i sil'lenciós. Quan m'en fareu pagar de la execució.

—En diner res, pèl treball. El llauner ja li passarà la factura dels materials i vostè ens recompensarà amb un esmorzar.

—Molt bé! Al jardí, sota els eucaliptus.

—Señor, en Joan està refredat.

—Amb aquestes calors?

—Si no som ningú. Està refredat, de veres.

—Bé surt de nits.

—Oh! com que fa tant bo.

—Millor fa de dies.

—Va ben abrigat.

—Romanços! Bé! i on voleu esmorzar? Acabem!

—A la cuina.

—Amb les paielles?

—No, amb la Quimeta i la Marieta i demès persones del seu agrado.

—Què vols dir, ximplet!

—Si la seva senyora vol venir...

—Poca-vergonya, taujà... fet. Veniu a esmorzar demà després de mortes les olives.

—Bona nit, bona nit.

—Bona nit... Arrí!

En Pau se'n va cap al poble, per el camí sent:

—Xu! Xu! Xuuuut!

Se tomba i diu:

—Ja tornaré, maques, ja tornaré demà.

El senyor se fica al llit; per sobre les vigues, com si allí habités un personatge d'Ibsen, se sent:

—Patrap! patrap! patrap!

El senyor, estirant la mosquitera, diu:

—Ja't desplomaran demà... M'agradaria menjar truita d'ous d'òliva... dels ulls, me'n faré una agulla de corbata i un anell...

S'adorm. Tota la casa dorm, no més les olives, xiu-len, mengen rates, moixons i gripaus i se passejen per a païr amb la mateixa circunspecció que ho fa el senyor per la galeria del Cassino.

En Pau i en Joanet se llevaren dematí, en Pau anà a ca'l llauner, en Joanet a cercar l'Elias. Convingueren en trobar-se a cà la tenda per fer beguda abans de la cacera.

En Pau adquirí reixats de filferro, en Joanet copsà a en Feliu, i no eren les vuit que ja es trobaven units tots tres i tots tres feien beguda. Carquinyolis, una mica d'aiguarent; res.

Aleshores entrà la Quimeta carregada com una mula amb un cistell ple de costelles i cols i lletugues.

Veure's tots quatre i començar a dir-se'n de fresques i madures i sobre tot de verdes, fou tot ú. La Quimeta, tan aviat demanava una lliura de macarrons o uns quants centims de pebre vermell o canyella, com se girava als seus companys per fer-los-hi brometa sobre la cacera pròxima i l'esmorzar en perspectiva. Els altres contestaren amb grosses riallades que feien trontollar els vidres dels aparadors.

De sobte la Quimeta se va tombar, i feu:

—Ah!

—Què?

—La mare!

—Què?

—Mireu quina cindria! això es precios, això eshermós, i què lluenta, i què grossa, no pesa res...

—Sí que és bonica.

—Au! Compreu-la. Seria llàstima que se la menjessin els burgesos. Demà podríem fer un brenar i menjarnos-la per postres.

—Que teniu por de que les *nenes* vos trobin a faltar en el ball.

—I are!

—Quant val la cindria?

—Nostra.

—Fins demà.

—Fins a després.

(Seguirá)

—Mientras dure.....!

—Por ahora vamos salvando el principio..... el principio de autoridad.

J. T. de la Puente 72 143